

„European Days for Sustainable Circular Economy”

11 octombrie 2011

Cristina Oncică, expert
Direcția Cooperare Europeană și Internațională
Ministerul Fondurilor Europene

Politica de coeziune 2021-2027

Perioada de programare 2021-2027:

- ▶ **Regulamentul privind CPR propune 7 fonduri:** Fondul European de Dezvoltare Regională, Fondul de Coeziune, Fondul Social European+, Fondul European pentru Pescuit și Afaceri Maritime, Fondul pentru Azil și Migrație, Fondul pentru Securitate Internă, Instrumentul pentru Managementul Frontierelor și Vize.
- ▶ PAC: Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală și Fondul European pentru Garantare Agricolă
- ▶ **5 Obiective de politică:**
 - ❖ O Europă mai inteligentă, prin promovarea unei transformări economice inovatoare și inteligente;
 - ❖ O Europă mai ecologică, cu emisii scăzute de carbon, prin promovarea tranziției către o energie nepoluantă și echitabilă;
 - ❖ O Europă mai conectată, prin dezvoltarea mobilității și a conectivității TIC regionale;
 - ❖ O Europă mai socială, prin implementarea Pilonului european al drepturilor sociale;
 - ❖ O Europă mai aproape de cetățeni, prin promovarea dezvoltării durabile și integrate a zonelor urbane, rurale și de coastă și a inițiativelor locale.

Politica de coeziune 2021-2027

Perioada de programare 2014-2020: 5 fonduri, 11 Obiective tematice

Obiectivele cheie ale CFM 2021-2027: simplificarea, flexibilizarea și optimizarea utilizării fondurilor.

Evaluarea ex-post a FESI 2014-2020 a constatat:

- **nevoia de a reduce sarcina administrativă** (mai puțină birocrație și modalități mai simple de solicitare a plăților, prin *utilizarea opțiunilor simplificate în materie de costuri*: rambursarea forfetară, baremuri standard pentru costurile unitare sau pentru sumele forfetare);
- **nevoia de flexibilitate** pentru a răspunde unor nevoi emergente - o *evaluare intermediară* va determina dacă este nevoie de modificarea programelor pentru ultimii doi ani ai perioadei de finanțare, pe baza priorităților emergente, a executării programelor și a celor mai recente recomandări specifice fiecărei țări (adaptarea programelor la criza economică, creșterea capacității de a răspunde în cazul crizelor, de ex. în materie de migrație și securitate);
- **nevoia de îmbunătățire a gestiunii financiare**, atât pentru beneficiari, AM, cât și pentru CE - se prevede un sistem de prefinanțare simplificat și un calendar obligatoriu de cereri de plată trimestriale;
- **extinderea principiului auditului unic** - o reducere semnificativă a numărului de verificări și a sarcinii auditului pentru programele cu „risc scăzut” și o mai mare încredere în sistemele naționale de control și audit.

Politica de coeziune 2021-2027

Prevederi în noua perioadă de programare 2021-2027:

- ▶ Alocările pentru programe sunt stabilite pentru primii 5 ani, iar alocările pentru ultimii 2 ani sunt stabilite ulterior, pe baza unei evaluări intermediare care va determina dacă este nevoie de modificarea programelor, pe baza priorităților emergente, a executării programelor și a celor mai recente Recomandări specifice fiecărei țări.
- ▶ Se va limita numărul cererilor de plată anuale la 4 cereri/an transmise de statul membru către CE;
- ▶ Termenul de dezangajare automată a fondurilor este N+2;
- ▶ TVA este neeligibil - cu excepția proiectelor care au o valoare totală mai mică de 5 mil. Euro;
- ▶ Se vor elimina prefinanțările inițiale și se vor reduce tranșele de prefinanțare la o plată anuală de 0,5% din valoarea alocării;
- ▶ În anumite limite, se vor permite transferuri de resurse în cadrul programelor fără a fi necesară o aprobare oficială a Comisiei (până la 5 % la nivelul priorităților);
- ▶ FEDR și FSE+ pot finanța, în mod complementar și sub rezerva unei limite de 10% din finanțarea provenită de la fondurile respective pentru fiecare prioritate a unui program;
- ▶ Condiții favorizante vs. condiționalități ex-ante - pentru o utilizare eficientă a fondurilor;
- ▶ Transmiterea către COM de date necesare monitorizării implementării PO, la fiecare 2 luni;
- ▶ Reînnoirea sistemelor de gestiune și control vs. proces de desemnare.

Politica de coeziune 2021-2027

Cea mai mare parte a investițiilor din Fondul European de Dezvoltare Regională și Fondul de Coeziune vor fi pentru:

- ▶ Inovare;
- ▶ Sprijin pentru întreprinderile mici;
- ▶ Tehnologii digitale;
- ▶ Modernizare industrială;
- ▶ Trecerea către o economie circulară cu emisii reduse de carbon;
- ▶ Lupta împotriva schimbărilor climatice, în baza Acordului de la Paris.

Din perspectiva **concentrării tematicе**, investițiile în dezvoltare regională se vor axa mai ales pe **Obiectivele 1 și 2**. Acelor priorități li se vor aloca 65%-85% din resursele FEDR și FC, în funcție de bunăstarea relativă a Statelor Membre. Pentru țările al căror PIB se situează sub 75% din media UE-27, concentrarea tematică se situează la min. 65% pentru primele două obiective:

- ❖ OP 1 - cercetare-dezvoltare-inovare IMM-uri (min. 35%);
- ❖ OP 2 - reducerea CO₂ (min. 30%).

Politica de coeziune 2021-2027

Tipuri de regiuni:

- ▶ **Mai puțin dezvoltate:** al căror PIB pe cap de locuitor este mai mic de 75% din PIB-ul mediu al UE-27;
 - ▶ **Regiuni de tranziție:** al căror PIB pe cap de locuitor se situează între 75% și 100% din PIB-ul mediu al UE-27;
 - ▶ **Regiuni mai dezvoltate:** al căror PIB pe cap de locuitor depășește 100% din PIB-ul mediu al UE-27.
-
- ▶ Principalul criteriu de alocare a fondurilor: PIB/cap de locuitor, dar se introduc și noi criterii:
 - ❖ șomajul în rândul tinerilor;
 - ❖ nivelul scăzut de educație;
 - ❖ schimbările climatice;
 - ❖ integrarea migrantilor.

Politica de coeziune 2021-2027

Propunerea Comisiei privind Cadrul Financiar Multianual 2021-2027 stabilește o sumă de peste 330,6 mld. Euro pentru coeziunea economică, socială și teritorială. Propunerea privind finanțarea din FEADR, FAMI, IMFV și FSI va fi inclusă în reglementările specifice ale fondurilor pentru fiecare fond.

Împărțită pe fonduri, suma se distribuie astfel:

	(mil. Euro)
Total	330 624
Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR)	200 629
• Investiții pentru ocuparea forței de muncă și creștere economică	190 752
• Cooperare teritorială europeană	8 430
• Regiuni ultraperiferice și zone cu densitate redusă a populației	1 447
Fondul de Coeziune (FC)	41 349
• din care contribuția la MIE - Transporturi	10 000
Fondul Social European+ (FSE+)	88 646

Politica de coeziune 2021-2027

Bugetul total al UE pentru 2021-2027 crește de la 1.000 mld. Euro la 1.100 mld. Euro, față de perioada 2014-2020.

► mai multe resurse pentru cercetare, securitate și economia digitală.

Pentru România: alocare de **27,2** mld. Euro pentru politica de coeziune 2021-2027, în creștere cu 8% comparativ cu actuala perioadă de programare.

Rata de cofinanțare pentru obiectivul „Investiții pentru ocuparea forței de muncă și creștere economică” la nivelul fiecărei priorități nu poate depăși:

(a) **70%** pentru regiunile mai puțin dezvoltate;

(b) **40%** pentru regiunile mai dezvoltate.

Rata de cofinanțare pentru programele Interreg nu poate depăși **70%**.

Regulamentul FSE+ poate stabili rate de co-finanțare mai mari pentru prioritățile care sprijină acțiuni inovatoare (până la 95% pentru o alocare de max. 5% din alocarea națională FSE+).

Politica de coeziune 2021-2027

Politica de coeziune va continua să sprijine **abordarea integrată a dezvoltării teritoriale** prin ITI și DLRC, pe baza strategiilor de dezvoltare locală și teritorială conduse la nivel local.

- ▶ Autoritățile locale, urbane și teritoriale vor fi implicate mai mult în gestionarea fondurilor UE;
- ▶ Coerență în intervenții.

Crește și dimensiunea urbană a politicii de coeziune, prin alocarea a **min. 6% din resursele FEDR** la nivel național pentru dezvoltare urbană durabilă și printr-un nou program gestionat de Comisie - **Inițiativa Urbană Europeană** - vizând colaborarea în rețea și consolidarea capacității autorităților urbane.

La cererea unuia sau mai multor state membre, Inițiativa Urbană Europeană poate susține, de asemenea, cooperarea interguvernamentală în materie urbană.

Inițiativa Urbană Europeană constă din următoarele trei direcții, toate în ceea ce privește dezvoltarea urbană durabilă:

- ▶ (a) sprijinirea consolidării capacității;
- ▶ (b) sprijinirea acțiunilor inovatoare;
- ▶ (c) susținerea cunoștințelor, elaborarea de politici și comunicare.

Politica de coeziune 2021-2027

- ▶ **Vor fi încurajate sinergiile dintre diferitele instrumente ale UE** prin procesul de planificare strategică, care va identifica obiective comune și domenii comune pentru activitățile diferitelor programe, de ex. cu PAC; Orizont Europa; Mecanismul pentru Interconectarea Europei (MIE); Programul Europa Digitală (PED); programul Erasmus+; Fondul InvestEU; LIFE; Erasmus+.
- ▶ Horizon Europe („excelență europeană”)/ FEDR („relevanță regională”, specializare inteligentă - diseminarea inovării);
- ▶ • MIE/ FC: transfer de 10 mld. Euro de la FC la MIE pentru proiecte de rețele de transport transeuropene care vor fi finanțate atât printr-un management partajat, cât și direct, de către CE;
- ▶ • Migrația: toate fondurile PC vor trata nevoile de integrare pe termen lung, în timp ce FAMI se va concentra pe aspectele pe termen scurt.

Politica de coeziune 2021-2027

Vă mulțumesc.